סְלִיחוֹת

חיזוק און עֵצוֹת וִוי אַזוֹי אוֹיסְצוּנִיצְן דִי סְלִיחוֹת טֶעג ווִי עֶס
דַארְף צוּ זַיין, און זוֹכֶה זַיין צוּ אַ גוּט גֶעבֶּענְטְשְׁט יָאר.

דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן סְלִיחוֹת

די 'סְלִיחוֹת טֶעג' זֶענֶען זֵייעֶר גְרוֹיסֶע און הֵיילִיגֶע טֶעג, מֶען קֶען זוֹכֶה זַיין אַרָאפְּצוּנֶעמֶען פוּן זִיךְ און פוּן די מִשְׁפָּחָה – אַלֶע דִינִים; מִיטְן זָאגְן 'סְלִיחוֹת' און מִיטְן בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן עֶר זָאל מוֹחֵל זַיין אוֹיף וָואס אִיז גֶעוֶוען אַ גַאנְץ יָאר – נֶעמְט מֶען אַוֶועק אַלֶע דִינִים און מֶען שְׁטָאפְּט צוּ די מוֹיל פוּן די מְקַטְרְגִים; וַוייל זֵיי שְׁטֵייעֶן טָאג און נַאכְט און רֶעדְן שְׁלֶעכְטְס אוֹיף אִידִישֶׁע קִינְדֶער, און וואוּ זֵיי זֶעעֶן עֶפֶּעס אַ שְׁלֶעכְטֶע זַאךְ – בְּרֶענְגֶען זֵיי דָאס צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן און רֶעדְן שְׁלֶעכְטְס און מַאכְן אַ שְׁלֶעכְטֶע מַצָב, און וֶוען דֶער איד קוּמְט זָאגְן 'סְלִיחוֹת' און זָאגְט: "'סְלַח לָנוּ אָבִינוּ', פַארְגֶעבּ מִיךְ אֵייבֶּערְשְׁטֶער, 'כִּי בְּרֹב אִוַּלְתֵּנוּ שָׁגִינוּ', וַוייל אִיךְ הָאבּ זִיךְ בַּאנַארִישְׁט און גֶעטוּן עֲבֵירוֹת; אֵייבֶּערְשְׁטֶער, עֶכְט וִויל אִיךְ זַיין גוּט, אִיךְ הָאבּ נָאר אַ יֵצֶר הָרָע וָואס מַאכְט מִיךְ נַארִישׁ" – וֶוערְן אַלֶע מְקַטְרְגִים פַארְשְׁטָאפְּט זֵייעֶר מוֹיל, און די גַאנְצֶע מַצָב וֶוערְט אִיבֶּערְגֶעדְרֵייט, עֶס קוּמְט אַרוֹיס די אֱמֶת, אַז אִידִישֶׁע קִינְדֶער זֶענֶען זֵייעֶר הֵיילִיג און זֵייעֶר וואוֹיל, אַלֶע ווִילְן זַיין גוּט, מֶען פַאלְט נָאר אַרָאפּ פוּן די גְרוֹיסֶע נִסְיוֹנוֹת פוּנֶעם לַאנְגְן גָלוּת אִין וָואס מִיר זֶענֶען אַזוֹי טִיף פַארְזִינְקֶען.

וֶוען דוּ זָאגְסְט די וֶוערְטֶער: "פְּנֵה נָא אֶל הַתְּלָאוֹת וְאַל לַחֲטָאוֹת" – זָאלְסְטוּ זִיךְ גוּט אוֹיסְוֵויינֶען און זִיךְ אוֹיסְ'טַעֲנָה'ן: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, קוּק די מִיטְמַאכֶענִישְׁן פוּן עַם יִשְׂרָאֵל, ווִי מֶען הַרְגְ'עֶט אוּנְז, מֶען פַּיינִיגְט אוּנְז, שׁוֹין צְוֵויי טוֹיזְנְט יָאר, 'וְאַל לַחֲטָאוֹת', און קוּק נִישְׁט אוֹיף אוּנְזֶערֶע זִינְד, קוּק ווִי מִיר בְּלַייבְּן מִיט די אֱמוּנָה, 'וּבְכָל זֹאת שִׁמְךָ לֹא שָׁכָחְנוּ', מִיר בְּלַייבְּן צוּגֶעקְלֶעבְּט צוּ דִיר און צוּ די אֱמוּנָה"; וואוֹיל אִיז דֶער מֶענְטְשׁ וָואס זָאגְט די 'סְלִיחוֹת' מִיט כַּוָּונָה און מִיט די גַאנְצֶע הַארְץ, עֶר וֶועט זוֹכֶה זַיין צוּ אַ גוּט גֶעבֶּענְטְשְׁט יָאר.

זִיךְ אוֹיסְוֵויינֶען

וֶוען דוּ זָאגְסְט די 'סְלִיחוֹת' זָאלְסְטוּ וֵויינֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן און אִים בֶּעטְן עֶר זָאל רַחְמָנוּת הָאבְּן אוֹיף דִיר און אוֹיף דַיין מִשְׁפָּחָה, און פְּלֶעגְט אַרֵיין דַיינֶע אֵייגֶענֶע תְּפִלּוֹת אִין אִידִישׁ, די שְׁפְּרַאךְ וָואס דוּ רֶעדְסְט; בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן עֶר זָאל דִיר מוֹחֵל זַיין, אָבֶּער גֶעדֶענְק אַז אוֹיךְ וֶוען מֶען וֵויינְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן דַארְף דָאס קוּמֶען פוּן שִׂמְחָה; דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א, סִימָן קעה), בְּכִיָּ"ה אִיז די רָאשֵׁי תֵּיבוֹת פוּן די פָּסוּק (תְּהִלִּים פט, יז): "בְּ'שִׁמְךָ יְ'גִילוּן כָּ'ל הַ'יּוֹם", מִיר פְרֵייעֶן זִיךְ אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הֶערְט אוֹיס אוּנְזֶער גֶעוֵויין און נֶעמְט אָן אוּנְזֶערֶע תְּפִלּוֹת.

וֶוען עֶס קוּמְט די הֵיילִיגֶע טֶעג סְלִיחוֹת, רֹאשׁ הַשָּׁנָה, יוֹם הַקָּדוֹשׁ, און אַזוֹי וַוייטֶער – דַארְף מֶען וֵויינֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, מוֹהֲרָא"ש בְּרֶענְגְט פוּנֶעם הֵיילִיגְן אֲרִיזַ"ל (שַׁעַר הַכַּוָּנוֹת דְּרוּשֵׁי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הַקְדָּמָה), אַז דָאס אִיז אַ סִימָן פוּן אַ הֵיילִיגֶע נְשָׁמָה, אַז מֶען וֵויינְט; אַזוֹי ווִי דֶער זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ זָאגְט (שְׁמוֹת יב:)

אוֹיפְן פָּסוּק (שְׁמוֹת ב, ו): ״וְהִנֵּה נַעַר בֹּכֶה, וַתַּחְמֹל עָלָיו, וַתֹּאמֶר מִיַּלְדֵי הָעִבְרִים זֶה״, ווען מֶען זֶעט אִין הִימְל אַ אִיד וויינְט צוּם אייבֶּערְשְׁטְן, עֶר דַאוֶועֶנְט אוּן בֶּעט סְלִיחָה וּמְחִילָה, זָאגְט מֶען: דָאס אִיז אַ אִיד, ׳וַתַּחְמֹל עָלָיו׳, אוּן מֶען דֶערְבַּארֶעמְט זִיךְ אוֹיף אִים.

אָבֶּער מֶען קֶען זִיךְ נִישְׁט דְרִיקְן צוּ וויינֶען, אוּן מֶען קֶען נִישְׁט אוּן מֶען טָאר נִישְׁט טְרַאכְטְן בַּיים דַאוֶועֶנֶען אוּן בַּיים זָאגְן סְלִיחוֹת: ׳ווען גֵיי אִיךְ שׁוֹין וויינֶען? ווען גֵייט שׁוֹין קוּמֶען אַ טְרֶער?׳ דָאס אִיז נִישְׁט רִיכְטִיג, דָאס אִיז אוֹיךְ מַחְשָׁבוֹת זָרוֹת; דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק ב, סִימָן צה), בַּיים דַאוֶועֶנֶען זָאל מֶען נָאר טְרַאכְטְן פֵּירוּשׁ הַמִּילוֹת, דִי טַייטְשׁ פוּן דִי ווערְטֶער, אוּן אַז מֶען אִיז זוֹכֶה צוּ וויינֶען – אִיז גָאר גוּט, אוּן אַז נִישְׁט – טָאר מֶען זִיךְ נִישְׁט מְבַלְבֵּל זַיין פוּן דֶעם.

י״ג מִידוֹת

ווען מֶען זָאגְט ׳סְלִיחוֹת׳ אוּן מֶען גֵייט נָאכְאַמָאל זָאגְן דִי י״ג מִידוֹת שֶׁל רַחֲמִים זָאלְסְטוּ זִיךְ זֵייעֶר פְרֵייעֶן אוּן זִיךְ אוֹיפְוֶועקְן מִיט אַ גֶעשְׁמַאק צוּ זָאגְן דִי דְרֵייצְן מִידוֹת שֶׁל רַחֲמִים, ווייל דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים זָאגְן (רֹאשׁ הַשָּׁנָה יז): ״בְּרִית כְּרוּתָה לְי״ג מִדּוֹת שֶׁאֵינָן חוֹזְרוֹת רֵיקָם״, דֶער אייבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעמַאכְט אַ בּוּנְד אַז ווען אִידְן זָאגְן דִי דְרֵייצְן מִידוֹת שֶׁל רַחֲמִים נֶעמְט מֶען אָן זֵייעֶר גֶעבֶּעט; דֶערְפַאר, יֶעדֶע מָאל ווען מֶען זָאגְט: ״קֵל הוֹרֵיתָ לָּנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, וּזְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה״ וְכוּ׳ – זָאלְסְטוּ דָאס זָאגְן מִיטְן סְפֶּעצִיעֶלְן תְּנוּעָה אוּן מִיט דִי גַאנְצֶע הַארְץ, אוּן דוּ זָאלְסְט תְּשׁוּבָה טוּן, זָאלְסְט זִיךְ מְקַבֵּל זַיין אַז: ׳גֶענוּג אִיז גֶענוּג, עַד כַּאן, אִיךְ גֵיי מֶער נִישְׁט טוּן קֵיין עֲבֵירוֹת׳, אוּן זָאג צוּ פַארְן אייבֶּערְשְׁטְן אַז דוּ גֵייסְט מֶער נִישְׁט צוּרִיק גֵיין צוּ דַיינֶע אַלְטֶע נִישְׁט גוּטֶע מַעֲשִׂים, דוּ גֵייסְט שׁוֹין זַיין גוּט, אוּן בֶּעט אִים עֶר זָאל דִיר פַארְשְׁרַייבְּן אַ שָׁנָה טוֹבָה, אַ גוּטֶע יָאר, אַ יָאר פוּן לֶערְנֶען תּוֹרָה יֶעדְן טָאג, אַ יָאר פוּן דַאוֶועֶנֶען יֶעדְן טָאג דִי דְרַיי תְּפִלּוֹת שַׁחֲרִית, מִנְחָה אוּן מַעֲרִיב, אַ יָאר פוּן עוֹסֵק זַיין אִין טוּן חֶסֶד אוּן הֶעלְפְן בּוֹיעֶן מוֹסְדוֹת הַתּוֹרָה, חֲדָרִים, יְשִׁיבוֹת, כּוֹלְלִים.

ווִיסְן זָאלְסְטוּ, אוֹיךְ אַ גַאנְץ יָאר קֶען מֶען בֶּעטְן דֶעם אייבֶּערְשְׁטְן אוּן פּוֹעֵל׳ן ווָאס מֶען דַארְף פּוֹעֵל׳ן, אָבֶּער ווען עֶס קוּמֶען דִי הֵיילִיגֶע טֶעג פוּן ׳סְלִיחוֹת׳, אוּן ווייטֶער, דִי יָמִים נוֹרָאִים – דֶעמָאלְט אִיז אַן עֵת רָצוֹן, דֶעמָאלְט קֶען מֶען פּוֹעֵל׳ן ווָאס מֶען קֶען אַ גַאנְץ יָאר נִישְׁט פּוֹעֵל׳ן; וואוּיל אִיז דֶעם מֶענְטְשׁ ווָאס נִיצְט אוֹיס דִי טֶעג מִיט תְּשׁוּבָה וּתְפִלָּה, ווֶעט עֶר הָאבְּן אַ שָׁנָה טוֹבָה וּמְבוֹרֶכֶת.

ווער ווֶעט לֶעבְּן?

ווען דוּ זָאגְסְט דִי ׳סְלִיחוֹת׳ זָאלְסְטוּ זִיךְ פַּאר אַ סֶעקוּנְדֶע פַארְמַאכְן דַיינֶע אוֹיגְן אוּן טְרַאכְט לְמָשָׁל דוּ שְׁטֵייסְט אִין גֶערִיכְט זָאל, אוּן דֶער שׁוֹפֵט הָאט אִין זַיין הַאנְט דִי הַאמֶער מִיט ווָאס עֶר גֶעבְּט אַ קְלַאפּ אוּן פַּסְקְ׳נְט אָדֶער חַיָּיב אָדֶער זַכַּאי, אוּן דוּ הָאסְט יֶעצְט דִי מֶעגְלִיכְקֵייט צוּ ווייךְ מַאכְן זַיין הַארְץ מִיט אַפָּאר טְרֶערְן; ווָאלְסְטוּ זִיכֶער אוֹיסְגֶעפְּלַאצְט אִין אַ גֶעווֵיין אוּן גֶעבֶּעטְן פַּאר רַחְמָנוּת...

אִיז דָאךְ זִיכֶער יֶעצְט ווען מִיר קוּמֶען שׁוֹין נֶענְטֶער צוּם גְרוֹיסְן יוֹם הַדִּין, ווען מֶען גֵייט יֶעדְן אֵיינֶעם מִשְׁפָּט׳ן: ׳מִי יִחְיֶה׳, ווערְט ווֶעט לֶעבְּן, ׳וּמִי יָמוּת׳ וְכוּ׳, ׳וּמִי יֵעָנִי׳, ווער ווֶעט דִי יָאר פַארְלִירְן זַיין גֶעלְט, ׳וּמִי יֵעָשֵׁר׳, ווער ווֶעט דִי יָאר רַייךְ ווערְן; אַלֶעס ווערְט אָפְּגֶעשְׁרִיבְּן אוּם רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אוּן מֶען גֶעבְּט אוּנְז דִי פָּאר טֶעג צוּ זָאגְן ׳סְלִיחוֹת׳; דַארְפְן מִיר זִיכֶער בֶּעטְן אוּן תְּשׁוּבָה טוּן, אוּן מַרְבֶּה זַיין בִּסְלִיחוֹת, אַז מֶען זָאל אוּנְז פַּסְקְ׳עֶנֶען פַּאר אַ גוּט יָאר; קֵיינֶער ווייסְט נִישְׁט ווָאס גֵייט זַיין, ווָאס ווֶעט זַיין דִי קוּמֶענְדִיגֶע יָאר מִיט אִים, מִיט דִי מִשְׁפָּחָה, מִיט דִי בַּאקַאנְטֶע, אוּן מִיט אַפָּאר אֶמֶתְ׳עֶ דִיבּוּרִים

צוּם אײבֶּערשְׁטְן, מִיט אַפָּאר הֵייסֶע טְרֶערְן - קֶען מֶען אָפְּווישְׁן דִי שְׁלֶעכְטֶע גְזֵירוֹת אוּן צֶערַייסְן דִי גְזַר דִין.

ווּאוּיל אִיז דֶעם וָואס נִיצְט אוֹיס דִי 'סְלִיחוֹת טֶעג' מִיט תְּשׁוּבָה וּתְפִלָּה וּצְדָקָה, וֶועט עֶר זוֹכֶה זַיין צוּ אַ זִיסֶע לִיכְטִיגֶע יָאר, פַאר אִים אוּן פַאר דִי גַאנְצֶע מִשְׁפָּחָה.

שְׁמַע קוֹלֵנוּ

בַּיי שְׁמַע קוֹלֵנוּ וֶוען מֶען עֶפְנְט דִי אָרוֹן הַקוֹדֶשׁ זָאלְסְט זִיךְ פַארְדֶעקְן דִי פָּנִים מִיטְן סְלִיחוֹת'ל אוּן זָאגְן דִי וֶוערְטֶער מִיט גְרוֹיס כַּוָּונָה, אוּן וֶוען עֶס קוּמְט צוּ זָאגְן דִי וֶוערְטֶער: "אַל תַּשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל תִּקַּח מִמֶּנּוּ" - זָאלְסְטוּ זִיךְ בֶּעטְן בַּיים אייבֶּערְשְׁטְן אִין דַיין אֵייגֶענֶע שְׁפְּרַאךְ: "הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער וַוארְף מִיךְ נִישְׁט אַוֶועק פוּן דִיר, אוּן נֶעם נִישְׁט אַוֶועק דָאס בִּיסְל קְדוּשָׁה וָואס אִיךְ הָאבּ נָאךְ, אוּן ווייל נָאךְ זוֹכֶה זַיין צוּ זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד". אוּן בַּיי דִי וֶוערְטֶער: "אַל תַּשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זִקְנָה" - זָאלְסְטוּ בֶּעטְן פוּן דִי טִיפֶענִישׁ פוּן דַיין הַארְץ: "הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער אִיךְ ווִיל נִישְׁט זַיין אַן אַלְטֶער חָסִיד, אִיךְ ווִיל זַיין נַיי גֶעבּוֹירְן, אִיךְ ווִיל זַיין ווִי אַ יוּנְגֶער בָּחוּר וָואס הֵייבְּט דִיךְ אָן דִינֶען, אִיךְ צִיטֶער פוּן וֶוערְן אַלְט אוּן אוֹיסְגֶעלָאשְׁן"; ווייל אַלְט מֵיינְט מֶען נִישְׁט אַלְט אִין יָארְן, אַלְט מֵיינְט מֶען 'יֵאוּשׁ', אוּן בַּיי וֶוערְטֶער: "אַל תַּעַזְבֵנוּ ה' אֱלֹקֵינוּ" - זָאלְסְטוּ בֶּעטְן: "אייבֶּערְשְׁטֶער הִיט מִיךְ אִיךְ זָאל נִישְׁט טְרַאכְטְן פַאר קֵיין אֵיין רֶגַע אַז דוּ הָאסְט אוּנְז פַארְלָאזְט, 'אַל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ' - אִיךְ זָאל זִיךְ נִישְׁט אַיינְרֶעדְן אַז דוּ בִּיסְט ווַייט, אִיךְ זָאל גֶעדֶענְקֶען טָאג אוּן נַאכְט אַז דוּ בִּיסְט מִיט מִיר, דוּ בִּיסְט נֶעבְּן מִיר אוּן דוּ בִּיסְט אִין מִיר".

בִּכְלָל אִיז גוּט אַרַיינְצוּפְלֶעכְטְן אֵייגֶענֶע תְּפִלּוֹת וֶוען מֶען דַאוֶוענְט, תְּפִלּוֹת וָואס קוּמְט פוּן הַארְץ, אֵייגֶענֶע תְּפִלּוֹת וָואס אִיז נוֹגֵעַ דֶעם מֶענְטְשׁ, ווייל דָאס אִיז דָאךְ תְּפִלָּה; אַ תְּפִלָּה וָואס קוּמְט פוּן הַארְץ אִיז דִי שְׁטֶערְקְסְטֶע תְּפִלָּה.

עֲנֵנוּ ה' עֲנֵנוּ

נָאךְ שְׁמַע קוֹלֵנוּ זָאגְט מֶען וִידּוּי אוּן נָאכְדֶעם זָאגְט מֶען דִי זִיסֶע תְּפִלָּה פוּן 'עֲשֵׂה לְמַעַן אֲמִתָּךְ', מֶען בֶּעט דֶעם אייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף דִי אַלֶף בֵּית, אוּן אוֹיךְ דִי זִיסֶע תְּפִלָּה פוּן 'עֲנֵנוּ', דָאס אִיז גָאר שֵׁיינֶע תְּפִלּוֹת, ווִי מֶען בֶּעט זִיךְ אוֹיף דִי אַלֶף בֵּית אַז דֶער אייבֶּערְשְׁטֶער זָאל אוּנְז גֶעבְּן אַ גוּטֶע יָאר מִיט גוּטֶע גְזֵירוֹת, אוּן אַז אַלֶע אִידְן זָאלְן תְּשׁוּבָה טוּן.

שַׁאץ זִיךְ נִישְׁט אוּנְטֶער, אוּן זַיי נִישְׁט בַּיי זִיךְ יֶעצְט אַן עָנָיו אַז דַיינֶע תְּפִלּוֹת זֶענֶען נִישְׁט ווֶערְד, אָדֶער טְרַאכְטְן אַז וָואס מַאכְן שׁוֹין אוֹיס מַיינֶע תְּפִלּוֹת וֶוען אַזוֹיפִיל אִידְן בֶּעטְן שׁוֹין, אוּן אַזוֹיפִיל צַדִּיקִים דַאוֶוענֶען וְכוּ' וְכוּ'; בְּרוּדֶער, דִי מַחְשָׁבוֹת זֶענֶען טְרֵיף פָּסוּל, דָאס אִיז פוּן דִי סִטְרָא אַחֲרָא, וָואס ווִילְן אַז דוּ זָאלְסְט נִישְׁט דַאוֶוענֶען, זַיי קוּמֶען צוּם מֶענְטְשְׁן בַּיים דַאוֶוענֶען אוּן בַּיים לֶערְנֶען מִיט מַחְשָׁבוֹת פוּן עֲנָוָה פְּסוּלָה רַחֲמָנָא לִצְלַן; לִיבֶּער בְּרוּדֶער, טְרַייבּ אַוֶועק דִי טְרֵיפָה'נֶע מַחְשָׁבוֹת, גְלֵייבּ אִין דִי הֵיילִיגֶע צַדִּיקִים וָואס זֶענֶען לוֹחֵם מִיט דִי סִטְרָא אַחֲרָא, זַיי זָאגְן אַז יֶעדֶער אִיד אִיז בַּאלִיבְּט בַּיים אייבֶּערְשְׁטְן, אוּן אוֹיךְ אוֹיבּ מֶען אִיז אַרָאפְּגֶעפַאלְן אִין עֲבֵירוֹת - קֶען מֶען תְּשׁוּבָה טוּן, אוּן דֶער אייבֶּערְשְׁטֶער נֶעמְט צוּרִיק דֶעם מֶענְטְשׁ מִיט דִי גְרֶעסְטֶע מָאס לִיבְּשַׁאפְט, אוּן הֶערְט אוֹיס יֶעדֶע וָוארְט אוּן יֶעדֶע קְרֶעכְץ, אוּן פוּן דֶעם וֶוערְט אַ קְרוֹין כִּבְיָכוֹל פַארְן אייבֶּערְשְׁטְן.

צַדִּיקִים הָאבְּן מְגַלֶּה גֶעוֶוען אַז אַמָאל אִיז דָא אַ שְׁלֶעכְטֶע גְזֵירָה אוּן גְרוֹיסֶע צַדִּיקִים טוּעֶן אַלֶעס דָאס צוּ מְבַטֵּל זַיין, אוּן זַיי זֶעעֶן נִישְׁט קֵיין וֶועג דָאס צוּ צֶעשְׁטֶערְן, בִּיז עֶס קוּמְט אַ פָּשׁוּט'ער אִיד מִיט אַ צֶעבְּרָאכְן הַארְץ אוּן גֶעבְּט אֵיין קְרֶעכְץ צוּם אייבֶּערְשְׁטְן, אוּן מִיט אֵיין וָוארְט, מִיט אֵיין שְׁרַיי:

"טאַטע, הֶעלְף!" וֶוערְט צֶערִיסְן די גְזֵירוֹת און עֶס קוּמְט אַ יְשׁוּעָה פַאר כְּלַל יִשְׂרָאֵל.

מִי שֶׁעָנָה

וֶוען דו זָאגְסְט 'סְלִיחוֹת' און דו קוּמְסְט אָן מֶער בַּיים סוֹף – זָאלְסְטוּ נִישְׁט אָפְּכַאפְּן די וֶוערְטֶער, ווייל די סוֹף פון סְלִיחוֹת אִיז די שֶׁענְסְטֶע חֵלֶק פון סְלִיחוֹת, די סְלִיחָה פון: "מִי שֶׁעָנָה לְאַבְרָהָם", וֶוער עֶס הָאט אויסְגֶעהֶערְט די תְּפִלּוֹת פון אַבְרָהָם אָבִינוּ – "הוּא יַעֲנֵנוּ", זָאל אוּנְז אוֹיךְ אויסְהֶערְן און הֶעלְפְן; "מִי שֶׁעָנָה לְיִצְחָק", וֶוער עֶס הָאט גֶעעֶנְטְפֶערְט פַאר יִצְחָק אָבִינוּ, "הוּא יַעֲנֵנוּ", זָאל אוּנְז אוֹיךְ אויסְהֶערְן און הֶעלְפְן, און אַזוֹי וַוייטֶער; די תְּפִלּוֹת זֶענֶען אַזֶעלְכֶע זִיסֶע תְּפִלּוֹת, אוֹיךְ גֶעבְּט עֶס שְׁטַארְקֶע חִיזוּק וֶוען מֶען חַזֶר'ט די נִסִּים וָואס דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעטוּן אִין אַלֶע דוֹרוֹת מִיט די אָבוֹת הַקְּדוֹשִׁים, און מִיט די אַלֶע צַדִּיקִים פון אַלֶע צַייטְן, דָאס גֶעבְּט חִיזוּק אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הֶערְט אויס וֶוען מֶען בֶּעט אִים, און קֵיין אֵיין תְּפִלָּה גֵייט נִישְׁט לְאִבּוּד, קֵיין אֵיין תְּפִלָּה וֶוערְט נִישְׁט פַארְפַאלְן, אַלֶע תְּפִלּוֹת זַאמְלֶען זִיךְ אָן, און פון דֶעם וֶועט קוּמֶען די יְשׁוּעָה כְּלָלִית, מִיר וֶועלְן וֶוערְן אויסְגֶעלֵייזְט.

בַּיי בְּרֶסְלֶב'עֶ חֲסִידִים אִיז בַּאוואוּסְט אַז רֶבִּי נָתָן זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה אִיז מְקוֹרָב גֶעוָוארְן צוּם הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן וֶוען עֶר הָאט גֶעזֶען ווי אַ אִיד זָאגְט די לֶעצְטֶע שְׁטִיקְלֶעךְ פון סְלִיחוֹת מִיט אַ זִיסְקֵייט, עֶר הָאט גֶעפְרֶעגְט דֶעם אִיד: "זָאגְט מִיר, בַּיי וֶועם דְרֵייט אִיר זִיךְ? וֶוער אִיז אַייעֶר רֶבִּי? אִיךְ זֶע בַּיי אַייךְ עֶפֶּעס וָואס מֶען זֶעט נִישְׁט בַּיי אַנְדֶערֶע; עַל פִּי רוֹב וֶוען עֶס קוּמְט צוּ די עֶנְדֶע פון סְלִיחוֹת פַארְלִירְט מֶען די גֶעדוּלְד און מֶען כַאפְּט אָפּ די וֶוערְטֶער, בַּיי אַייךְ זֶע אִיךְ ווי אִיר זָאגְט די וֶוערְטֶער מִיט אַזַא גֶעשְׁמַאק, עֶס זֶעט אויס מַמָּשׁ ווי אַ קִינְד רֶעדְט צוּ זַיין טַאטֶע", הָאט עֶר אִים דֶערְצֵיילְט די סוֹד אַז עֶר דְרֵייט זִיךְ בַּיים הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן וָואס רֶעדְט אַסַאךְ פון די נְקוּדָה פון זִיךְ אויסְרֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַזוֹי ווי מֶען רֶעדְט צוּ אַ גוּטֶער פְרַיינְד.

בְּמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד

נאָכְן עֶנְדִיגְן זָאגְן 'סְלִיחוֹת', מֶען הָאט זִיךְ אויסְגֶעוֵויינְט, מֶען הָאט מְקַבֵּל גֶעוֶוען גוּטֶע קַבָּלוֹת, דו קוּמְסְט אַרוֹיס פון שׁוּל, און דו זֶעסְט אַז דַיין חָבֵר הָאט זִיךְ פַארְטְשֶׁעפֶּעט מִיט דִיר, דַיין קַאר אִיז פַארְשְׁטֶעלְט, אָדֶער עֶפֶּעס אַנְדֶערְשׁ; וָואס גֵייט יֶעצְט גֶעשֶׁען? עֶר גֵייט כַאפְּן פון דִיר אַ בָּאקְס, דו גֵייסְט שְׁרַייעֶן אוֹיף אִים; אוֹיב אַזוֹי וָואס אִיז מִיט די סְלִיחוֹת...? דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זֶעט אַלֶעס, עֶר זֶעט ווי אַזוֹי דו פִּירְסְט זִיךְ צוּ אַנְדֶערֶע, און פִּינְקְט ווי אַזוֹי דו פִּירְסְט זִיךְ מִיט אַ צְוֵוייטְן – וֶועט מֶען זִיךְ פִּירְן מִיט דִיר. די הֵיילִיגֶע חֲכָמִים זָאגְן (סוֹטָה ח:): "בְּמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד בָּהּ", ווי אַזוֹי דֶער מֶענְטְשׁ מֶעסְט אַ צְוֵוייטְן, "מוֹדְדִין לוֹ", מֶעסְט מֶען אִים.

עַל כֵּן בֶּעט אִיךְ דִיר, יֶעצְט בִּימֵי הַסְּלִיחוֹת וֶוען מֶען דַארְף אַזוֹיפִיל רַחֲמָנוּת מֶען זָאל אָנְנֶעמֶען אוּנְזֶערֶע חֲרָטוֹת, אוּנְזֶער גֶעבֶּעט; לָאמִיר זִיךְ פִּירְן מִיט אַ צְוֵוייטְן מִיט רַחֲמָנוּת, און אַז אֵיינֶער הָאט דִיךְ גֶעשְׁטֶערְט בַּיים פָארְן מִיטְן קַאר, אָדֶער צוּגֶענוּמֶען דַיין פְּלַאץ וואו דו פַארְקִירְסְט דַיין קַאר וְכַדּוֹמֶה – זָאלְסְטוּ נִישְׁט נְקָמָה נֶעמֶען, זָאלְסְט נִישְׁט וֶוערְן בְּכַעַס, זָאג: "גַּם זוּ לְטוֹבָה", און טְרַאכְט: פון הִימְל פְּרוּבִּירְט מֶען מִיךְ אויס צוּ זֶען אוֹיב מַיין זָאגְן סְלִיחוֹת אִיז מִיט אַן אֶמֶת, פון הִימְל פִּירְט מֶען די אַלֶע זַאכְן מִיךְ אויסְצוּפְּרוּבִּירְן אוֹיב מַיינֶע וֶוערְטֶער וָואס אִיךְ זָאג: 'רַחֲמָנָא דְּעָנֵי לִתְבִירֵי לִבָּא עֲנֵינָא', אִיז מִיט אַן אֶמֶת, לָאמִיר זֶען אוֹיב זַיין הַארְץ אִיז צֶעבְּרָאכְן...., 'רַחֲמָנָא דְּעָנֵי לְמַכִּיכֵי רוּחָא עֲנֵינָא', לָאמִיר זֶען אוֹיב דֶער מֶענְטְשׁ הָאט טַאקֶע אַ וֵוייכֶע הַארְץ, אִים צוּ הֶעלְפְן – 'הַשְׁתָּא בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְנֹאמַר אָמֵן'.

נדפס לרפואת שלמה ברוך בן רבקה

קוֹל אֱמוּנָה - 845-299-2224